

РОЗГЛЯНУТО
Вченою радою
Протокол №3
від «20» березня 2019 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Академії
Державної пенітенціарної служби
«25» березня 2019 року № 144/ОД

ПОЛОЖЕННЯ про академічну доброчесність в Академії Державної пенітенціарної служби

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі – Положення) в Академії Державної пенітенціарної служби (далі - Академія) закріплює принципи, норми, правила та умови дотримання академічної доброчесності, види порушень норм академічної доброчесності, заходи їх попередження, виявлення та відповідальності за їх порушення, організацію роботи Комісії з питань академічної доброчесності.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Статуту Академії Державної пенітенціарної служби, Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт на академічний плагіат Академії Державної пенітенціарної служби.

1.3. Положення спрямоване на дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Академії (освітній, науковій, виховній тощо), утвердження академічних чеснот та запобігання порушення академічної доброчесності.

2. Поняття, принципи та норми академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Забезпечення академічної доброчесності в Академії базується на принципах: верховенства права, законності, демократизму, соціальної справедливості, наукової сумлінності, професіоналізму та компетентності, відкритості й прозорості.

2.3. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

– контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

– об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;

– дотримання загальноприйнятих етичних норм;

– дотримання вимог наукової сумлінності в усіх видах наукової та освітньої діяльності;

– використання у освітній або науковій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації;

– виключення будь-яких проявів хабарництва;

– принципове реагування на всі порушення цього Положення;

– відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.4. Порушенням академічної доброчесності вважається:

– академічний плагіат;

– самоплагіат;

- фабрикація;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання;
- порушення вимог академічної етики.

24.1. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

24.2. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

24.3. Фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях.

24.4. Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

24.5. Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

24.6. Обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

24.7. Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

24.8. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.5. Етика та академічна доброчесність забезпечуються:

2.5.1. учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конституції України, Декларації прав людини, законодавчих та підзаконних актів;
- утвердження позитивного іміджу закладу освіти, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- дотримання норм законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази закладу;
- дотримання норм законодавства про авторське правота суміжні права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами;
- недопущення приниження честі та гідності учасників освітнього процесу, фізичного і психічного насильства, сексуальних домагань та ін.

2.5.2. здобувачами освіти шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

– особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

2.5.3. науково-педагогічними та науковими працівниками шляхом:

– надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;

– незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;

– підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, вчасного проходження курсів підвищення кваліфікації та стажування;

– дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;

– об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;

– здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

– інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

3. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

3.1. З метою виконання норм цього Положення в Академії створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія) науково-педагогічними та науковими працівниками, а також здобувачами вищої освіти.

3.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації Академії щодо вживання заходів відповідно до чинного законодавства України та нормативних актів Академії.

3.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством у сфері освіти та вищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом Академії Державної пенітенціарної служби, іншими нормативними актами Академії та цим Положенням.

3.4. Склад Комісії затверджується наказом ректора Академії за поданням рішення вченої ради Академії.

3.5. Склад Комісії становить 7 осіб та включає в себе першого проректора Академії, начальника навчального відділу, начальника відділу наукової роботи та міжнародного співробітництва, двох представників від науково-педагогічних працівників, які обираються вченою радою Академії, двох представників від курсантсько-студентського самоврядування. У випадку необхідності до засідань Комісії залучаються інші представники академічної спільноти, які володіють необхідними знаннями щодо предмету розгляду і можуть підтвердити або спростувати наявність порушення.

3.6. До складу Комісії не можуть входити особи, які притягувались до відповідальності за порушення вимог цього Положення.

3.7. Члени Комісії, проти яких висунуто звинувачення у порушенні вимог цього Положення, не можуть брати участі в її засіданнях.

3.8. До Комісії із заявою про порушення норм цього Положення може звернутися будь-який працівник Академії або здобувач освіти.

3.9. Комісія зі свого складу обирає Голову, секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

3.10. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання комісії скликаються за необхідності.

3.11. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

3.12. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

3.13. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її Голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника. Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

3.14. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення вимог цього Положення.

3.15. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права: ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження; надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень; брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності, притягнення її до академічної відповідальності; оскаржувати рішення про притягнення до академічної відповідальності в суді.

3.16. Для з'ясування обставин справи Комісія здійснює опитування свідків, вивчення першоджерел та документів, проведення консультацій з експертами тощо.

3.17. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються ректору для прийняття рішення щодо подальшого вживання відповідних заходів реагування.

3.18. Повноваження Комісії:

– одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;

– залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

– проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;

– ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;

– готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність Академії;

– надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів ефективного дотримання норм цього Положення;

– інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів Академії.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності відповідно до вимог чинного законодавства України.

4.2. Ступінь серйозності порушень може відрізнятися за видами порушень, їх повторюваністю, видами робіт (поточні письмові завдання, підсумкова атестація з дисципліни, підсумкова атестація на певному рівні освіти, дисертації, монографії, наукові публікації, наукові звіти тощо) та ін.

4.3. Основні види відповідальності педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників за порушення академічної доброчесності встановлює ч. 5 ст. 42 Закону України «Про освіту». До них належать:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового (освітньо-наукового) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

4.4. Основні види відповідальності здобувачів освіти встановлює ч. 6 ст. 42 Закону України «Про освіту». До них належать:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії.

4.5. Додатково до визначених законом видів академічної відповідальності в Академії можуть застосовувати:

- усне зауваження від викладача або уповноваженого представника адміністрації (керівника кафедри, факультету тощо);
- попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності;
- скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності;
- повторне виконання завдання;
- зниження оцінки за виконання завдання;
- усне чи письмове повідомлення юридичної або фізичної особи, яка здійснює оплату за навчання, про факт порушення;
- позбавлення права голосу у колегіальних органах управління закладу вищої освіти або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;
- відрахування чи звільнення.

5. Попередження академічної недоброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в Академії використовується комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів освіти й науково-педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти із цим Положенням;
- інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності Академії, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- контроль начальників (завідувачів) кафедр, голів екзаменаційних комісій, керівників курсових, кваліфікаційних робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка кваліфікаційних робіт на предмет академічного плагіату; експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, підготовлених до захисту, монографіях, наукових статтях відповідно до Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт на академічний плагіат Академії Державної пенітенціарної служби;
- активне залучення курсантів та студентів до розробки та впровадження політики й правил академічної доброчесності в Академії;
- сприяння співпраці курсантів, студентів, слухачів та викладачів задля зменшення нечесної поведінки;

– періодичне обговорення на різних рівнях (від академічної групи і кафедри до вченої ради і ректорату) стану запровадження етичних академічних норм у щоденному житті Академії;

– проведення днів «академічної доброчесності» (із поясненнями та тлумаченнями понять, обговоренням кодексів) під час ввідних навчальних занять на початку кожного навчального року для курсантів, слухачів і студентів та повторних інформаційних заходів напередодні екзаменаційних сесій;

– включення інформації про принципи забезпечення академічної доброчесності до програм підготовки аспірантів;

– включення короткої інформації про неприпустимість плагіату і можливі санкції за нього до методичних матеріалів з навчальних дисциплін;

– підписання з кожним викладачем та здобувачем освіти індивідуального договору (в контракті чи договорі про навчання), в якому прописані зиски від дотримання норм академічної етики, визначені етичні зобов'язання викладача (студента), види порушень, санкції;

– розміщення на веб-сайті Академії цього Положення.

6. Заключні положення

6.1. Це Положення затверджується рішенням вченої ради Академії і вводиться у дію наказом ректора Академії.

6.2. Зміни та доповнення до Положення затверджуються рішенням вченої ради Академії і вводяться в дію наказом ректора Академії.